

Số: 78 /BC-HĐND

Gia Lai, ngày 23 tháng 6 năm 2023

BÁO CÁO

Thẩm tra báo cáo của UBND tỉnh về “tình hình thực hiện nhiệm vụ công tác 6 tháng đầu năm và triển khai nhiệm vụ công tác 6 tháng cuối năm 2023” đối với nội dung lĩnh vực dân tộc

Thực hiện Thông báo số 121/TB-HĐND ngày 09/5/2023 của Thường trực HĐND tỉnh về dự kiến nội dung, chương trình Kỳ họp thứ Mười ba, HĐND tỉnh khoá XII, nhiệm kỳ 2021 - 2026; ngày 23/6/2023, Ban Dân tộc HĐND tỉnh đã tổ chức thẩm tra Báo cáo số 113/BC-UBND ngày 21/6/2023 của UBND tỉnh về tình hình thực hiện nhiệm vụ công tác 6 tháng đầu năm và triển khai nhiệm vụ công tác 6 tháng cuối năm 2023 đối với nội dung lĩnh vực dân tộc. Tham dự cuộc họp có các thành viên Ban Dân tộc HĐND tỉnh, đại diện lãnh đạo các Sở: Y tế, Giáo dục và Đào tạo, Bảo hiểm y tế, Nội vụ, Lao động - Thương binh và Xã hội, Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ban Dân tộc tỉnh, Văn phòng UBND tỉnh.

Trên cơ sở xem xét nội dung báo cáo và ý kiến thảo luận của thành viên Ban, đại biểu dự họp, Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

1. Kết quả đạt được

Trong 6 tháng đầu năm 2023, được sự quan tâm của Chính phủ và các bộ, ngành Trung ương và sự lãnh đạo của Tỉnh uỷ, sự giám sát của HĐND tỉnh, chỉ đạo của UBND tỉnh và cấp uỷ, chính quyền các cấp, sự phối hợp chặt chẽ của Mặt trận và các Hội, đoàn thể, đặc biệt là sự đồng lòng ủng hộ của Nhân dân, đã triển khai đồng bộ nhiều nhiệm vụ, giải pháp, đạt được nhiều kết quả tích cực về phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn tỉnh.

Các chương trình, chính sách dân tộc được UBND tỉnh quan tâm chỉ đạo các sở, ban, ngành triển khai thực hiện, nhất là triển khai các nội dung thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2030 như: Dự án 1 (Giải quyết tình trạng thiếu đất ở, nhà ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt); Dự án 8 (Thực hiện bình đẳng giới và giải quyết những vấn đề cấp thiết đối với phụ nữ và trẻ em); Tiểu dự án 2 (Giảm thiểu tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi) của Dự án 9,... Công tác bảo tồn, phát huy văn hóa dân tộc được chú trọng thực hiện như: Tổ chức thành công Ngày hội văn hóa các dân tộc tỉnh Gia Lai lần thứ Hai năm 2023, duy trì hoạt động trình diễn cồng chiêng cuối tuần tại Quảng trường Đại Đoàn Kết, thành phố Pleiku; xây dựng các Đề án phát triển du lịch “Làng văn hóa du lịch cộng đồng” tại làng Ia Nueng, xã Biển Hồ, làng Óp, phường Hoa Lư, thành phố Pleiku, làng Mơ Hra, xã Kông Long Khong, huyện Kbang; phối hợp với Tổng cục Thể dục thể thao tổ chức Hội thi thể thao các dân tộc thiểu số toàn quốc lần thứ XIII, khu vực II năm 2023.

2. Một số tồn tại, hạn chế

- Báo cáo số 113/BC-UBND ngày 21/6/2023 của UBND tỉnh chưa đánh giá kết quả đạt được và những khó khăn, tồn tại, nguyên nhân của những khó khăn, tồn tại và

nhiệm vụ, giải pháp cụ thể cần triển khai thực hiện trong 6 tháng cuối năm 2023 của công tác dân tộc trên địa bàn.

- Qua công tác giám sát, khảo sát của Ban Dân tộc HĐND tỉnh, báo cáo khác của UBND tỉnh, các ngành, thông tin báo chí và kiến nghị cử tri trong 6 tháng đầu năm 2023, Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhận thấy:

+ Về tình hình tội phạm trong đồng bào DTTS còn diễn biến phức tạp. Liên quan đến tội phạm về an ninh quốc gia: Phát sinh mới khởi tố 01 vụ/04 bị can đối với các tội danh “*Phá hoại chính sách đoàn kết*”, “*Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân*”¹. Về tội phạm xâm phạm trật tự an toàn xã hội trong đồng bào DTTS: Đối tượng là người dân tộc thiểu số chiếm 15,8% tổng số đối tượng phạm tội trên địa bàn toàn tỉnh, tập trung trong lứa tuổi thanh thiếu niên. Có 58 vụ tai nạn giao thông liên quan đến người DTTS, chiếm 41,13% tổng số vụ (tăng so với cùng kỳ 03 vụ, tăng 07 người chết, giảm 22 người bị thương). Phát sinh các tội phạm liên quan đến ma túy trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

+ Về y tế: Tính đến ngày 31/5/2023, tỷ lệ người DTTS tham gia BHYT trên địa bàn tỉnh chỉ đạt 75%; khoảng 23.125 học sinh, sinh viên người DTTS chưa tham gia BHYT. Tỷ lệ tiêm chủng cho trẻ em dưới 1 tuổi, trong đó có trẻ em là người DTTS chỉ đạt 30,1% (thấp hơn so với cùng kỳ 5,4%). Công tác chăm sóc sức khỏe sinh sản cho phụ nữ có thai và cải thiện dinh dưỡng ở trẻ em tại một số xã vùng sâu, vùng xa còn hạn chế, tỷ lệ sinh con tại nhà và tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi suy dinh dưỡng còn cao².

+ Việc triển khai thực hiện một số dự án, tiểu dự án, nội dung thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi còn gặp khó khăn³,... dẫn đến công tác giải ngân kế hoạch vốn năm 2023 của Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi còn chậm: Vốn sự nghiệp đạt 4,48% kế hoạch; vốn đầu tư phát triển đạt 2,95% kế hoạch.

+ Người phụ trách công tác dân tộc cấp xã chủ yếu là công chức kiêm nhiệm hoặc bán chuyên trách, không chuyên trách nên không ổn định về nhân sự, hạn chế

¹ Báo cáo số 244/BC-VKS ngày 13/6/2023 của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh về công tác 6 tháng đầu năm 2023.

² Xã Đak Trôi, huyện Mang Yang có tỷ lệ sinh con tại nhà chiếm 81,6% và tỷ lệ trẻ em dưới 5 tuổi bị suy dinh dưỡng thể thấp còi chiếm 61,14%.

³ Nội dung 1 Tiểu dự án 2 Dự án 3 (Nội dung số 01: Hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị, Tiểu dự án 2: Hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị, vùng trồng dược liệu quý, thúc đẩy khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp và thu hút đầu tư vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, Dự án 3: Phát triển sản xuất nông, lâm nghiệp bền vững, phát huy tiềm năng, thế mạnh của các vùng miền để sản xuất hàng hóa theo chuỗi giá trị); Chưa có hướng dẫn của Bộ KHĐT về việc xác định cụ thể cơ quan chủ quản có thẩm quyền quy định mức hỗ trợ cụ thể thực hiện 01 dự án; Tiểu dự án 1, Dự án 5 (Tiểu dự án 1: Đổi mới hoạt động, củng cố phát triển các trường phổ thông dân tộc nội trú, trường phổ thông dân tộc bán trú, trường phổ thông có học sinh ở bán trú và xóa mù chữ cho người dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số, Dự án 5: Phát triển giáo dục đào tạo nâng cao chất lượng nguồn nhân lực): Chưa có tài liệu giảng dạy xóa mù chữ; Nội dung 2, Tiểu dự án 2, Dự án 5 (Nội dung số 02: Đào tạo dự bị đại học, đại học và sau đại học, Tiểu dự án 2: Bồi dưỡng kiến thức dân tộc; đào tạo dự bị đại học, đại học và sau đại học đáp ứng nhu cầu nhân lực cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi): Hiện nay không có nguồn tuyển sinh đào tạo đại học và sau đại học cho tỉnh vì theo Thông tư số 02/2022/TT-UBND các địa phương chỉ triển khai đào tạo đại học và sau đại học, đào tạo dự bị đại học thuộc về các trường Đại học (trung ương), do vậy năm đầu tiên thực hiện Chương trình tỉnh không có sẵn nguồn học sinh, sinh viên cử đi học; Dự án 7 (Chăm sóc sức khỏe Nhân dân, nâng cao thể trạng, tầm vóc người dân tộc thiểu số; phòng chống suy dinh dưỡng trẻ em): Chưa có quy định về mức chi cho đối tượng cộng tác viên dinh dưỡng.

về năng lực, trình độ chuyên môn dẫn đến quá trình nghiên cứu, nắm bắt các chính sách dân tộc còn hạn chế.

3. Kiến nghị UBND tỉnh

(1) Đề nghị UBND tỉnh đánh giá cụ thể kết quả và hiệu quả thực hiện công tác dân tộc, chính sách dân tộc, những khó khăn, tồn tại, nguyên nhân của những khó khăn, tồn tại trong công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh trong 6 tháng đầu năm 2023. Từ đó, bổ sung giải pháp cụ thể nhằm triển khai thực hiện công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh 6 tháng cuối năm 2023, phấn đấu đạt và vượt các chỉ tiêu về lĩnh vực dân tộc trong năm 2023.

(2) Nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện công tác dân tộc trong 6 tháng cuối năm 2023, Ban Dân tộc HĐND tỉnh có các kiến nghị như sau:

- Trong báo cáo hằng năm, Ban Dân tộc HĐND tỉnh tiếp tục đề nghị UBND tỉnh xây dựng mục “*lĩnh vực dân tộc*” để báo cáo kết quả thực hiện công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh, không lồng ghép nội dung trong lĩnh vực văn hóa - xã hội. Trong đó, xây dựng bảng biểu đối với các chỉ tiêu phấn đấu của kế hoạch.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong vùng đồng bào DTTS nhằm tăng cường nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật của người dân vùng đồng bào DTTS.

- Đối với Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi:

+ Khẩn trương chỉ đạo, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho UBND cấp huyện, xã trong quá trình thực hiện, quyết toán nguồn vốn các dự án, tiểu dự án thuộc Chương trình đã thực hiện xong để giải ngân vốn theo quy định. Chỉ đạo các sở, ban, ngành chuyên môn có liên quan hướng dẫn UBND cấp huyện, xã triển khai thống nhất, đồng bộ các dự án thành phần thuộc Chương trình.

+ Định kỳ tiến hành rà soát, kiểm tra, đánh giá việc thực các chương trình, dự án, chính sách, kịp thời đề xuất cấp có thẩm quyền điều chỉnh phù hợp với thực tiễn nhằm hướng đến đạt các chỉ tiêu theo kế hoạch đã đề ra.

- Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn nâng cao trình độ, đội ngũ làm công tác dân tộc cấp xã.

Ban Dân tộc HĐND tỉnh kính trình Kỳ họp thứ Mười ba, HĐND tỉnh khóa XII xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh (b/c);
- UBND tỉnh; UBNDTTQVN tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Các VP: Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh, UBND tỉnh;
- Lưu: VT, DT.

TM. BAN DÂN TỘC HĐND TỈNH
TRƯỞNG BAN



Đinh Thị Giang